FOLKEKIRKENS GRØNNE OMSTILLING

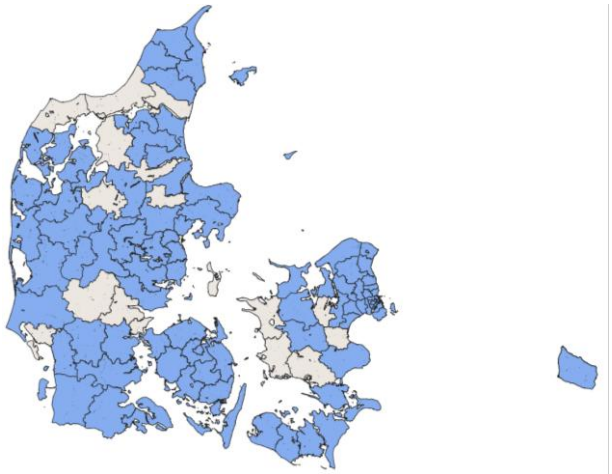
Hovedresultater fra provstiundersøgelsen om grøn omstilling

Folkekirkens Grønne Omstilling (FGO) har fra marts-maj 2026 inviteret alle provstier til at deltage i provstiundersøgelsen om grøn omstilling. 84 ud af 102 provstier (82 %) deltog i undersøgelsen med nedenstående stiftsvise fordeling og giver et retvisende billede af, hvordan provstierne aktuelt arbejder med grøn omstilling.

Formålet er at få bedre viden om provstiernes status, erfaringer og behov, så de kommende indsatser kan målrettes dér, hvor de skaber størst værdi, og dermed bedre hjælpe provstierne med grøn omstilling fremover. Dette dokument præsenterer undersøgelsens hovedresultater.

En meget stor tak skal lyde til alle de provstier, som deltog i undersøgelsen!

	Besvarelser	Provstier i alt	
Helsingør Stift	13	13	100%
Ribe Stift	6	8	75%
Viborg Stift	9	11	82%
Aarhus Stift	11	14	79%
Københavns Stift	9	9	100%
Aalborg Stift	10	14	71%
Haderslev Stift	5	7	71%
Roskilde Stift	7	12	58%
Fyens Stift	10	10	100%
Lolland-Falsters Stift	4	4	100%
	84	102	82%

Skemaet viser hvor mange provstier, der har deltaget i undersøgelsen fordelt på stifter. Kortet viser den geografiske fordeling af provstier som har deltaget i undersøgelsen (markeret blå).

Organisering og erfaringsudveksling
Undersøgelsen viser, at grøn omstilling mange steder endnu ikke er fast organiseret i provstierne. 64 % af provstier svarer, at de ikke har et grønt udvalg eller lignede udvalg. 26 % svarer, at de har et grønt udvalg eller er i gang med at etablere det.

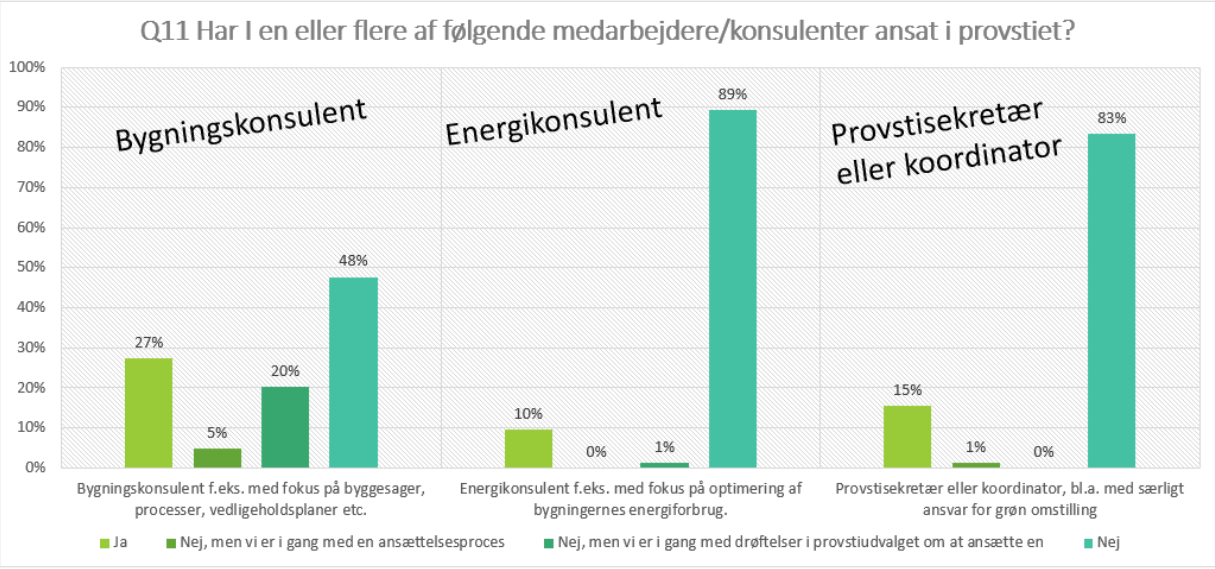
Derudover har 43 % af respondenterne grøn omstilling regelmæssigt på dagsordener til provstiudvalgsmøder, mens 53 % aldrig eller kun 1 til 2 gange om året har grøn omstilling på dagsordenen. 40 % af respondenterne svarer, at de hjælper med at dele erfaringer om grønne projekter på tværs af menighedsrådene. 37 % svarer delvist, og 20 % svarer nej.

Undersøgelsen peger på, at provstier med en tydelig grøn organisering oftere arbejder systematisk med grønne tiltag. Provstier med grønne udvalg eller arbejdsgrupper har større tendens til at have grøn omstilling på dagsordenen, arbejder oftere med energigennemgange og udfasningsplaner, og deler i højere grad erfaringer på tværs af menighedsråd.

Prioriterede midler til grøn omstilling
58 % af provstierne svarer, at de ikke har afsat midler til grøn omstilling mens 39 % svarer, at de har afsat midler til grøn omstilling.

Beløbene varierer betydeligt fra 100.000 kr. til 5 mio. kr. med et gennemsnit på 1,28 mio. kr. Undersøgelsen viser samtidig, at de afsatte midler ikke altid bliver brugt fuldt ud. Blandt de provstier, der har øremærkede grønne midler, svarer kun 30 %, at alle midlerne bliver brugt.

Provstiansatte konsulenter
Undersøgelsen viser, at hvad angår ansatte i provstierne med grøn omstilling som en del af arbejdsopgaverne, er det særligt bygningskonsulenter, der ansættes. Bygningskonsulenterne kan få en vigtig rolle i arbejdet med udfasning af fossile varmekilder, energigennemgange, vedligeholdelsesplaner, bæredygtigt byggeri og rådgivning af menighedsråd og kirkeværger.

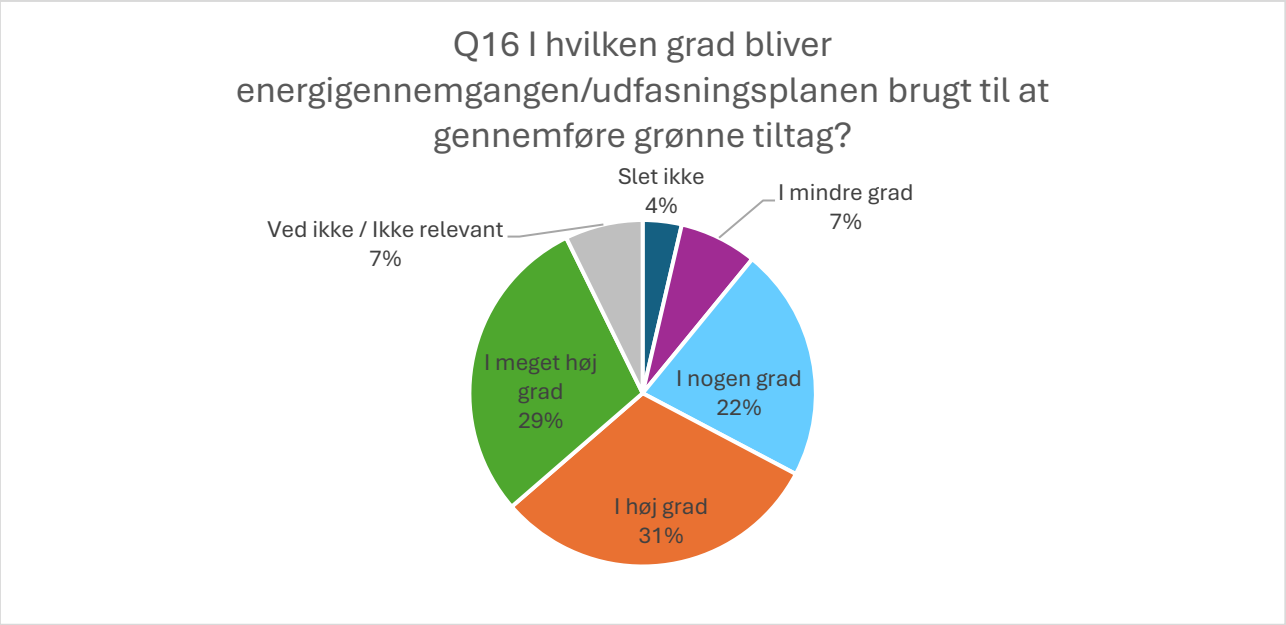

Tabellen viser medarbejder/konsulenter ansat i provstiet

Energiforbedringer og opvarmningskilder

62 % af provstierne svarer, at de har lavet en energigennemgang, og størstedelen er gennemført siden 2022. Ligeledes er provstierne blevet spurgt, om de har en plan for at udfase olie- og gasfyr til mere klimavenlige alternativer (fjernvarme, elvarme eller varmepumpe). Til dette svarer 52 % af provstierne, at de ikke har en plan for udfasningen, 36 % svarer ja til at de har en plan for udfasningen og de resterende provstier svarer enten at de ikke ved det, eller at der i provstiet ikke er nogen olie- eller gasfyr.

Langt størstedelen af de provstier, som har en energigennemgang/udfasningsplan svarer, at de denne bliver brugt til at gennemføre grønne tiltag (se nedenstående tabel).

Diagrammet viser den procentvise fordeling over brugen af provstiernes energigennemgange/udfasningsplaner

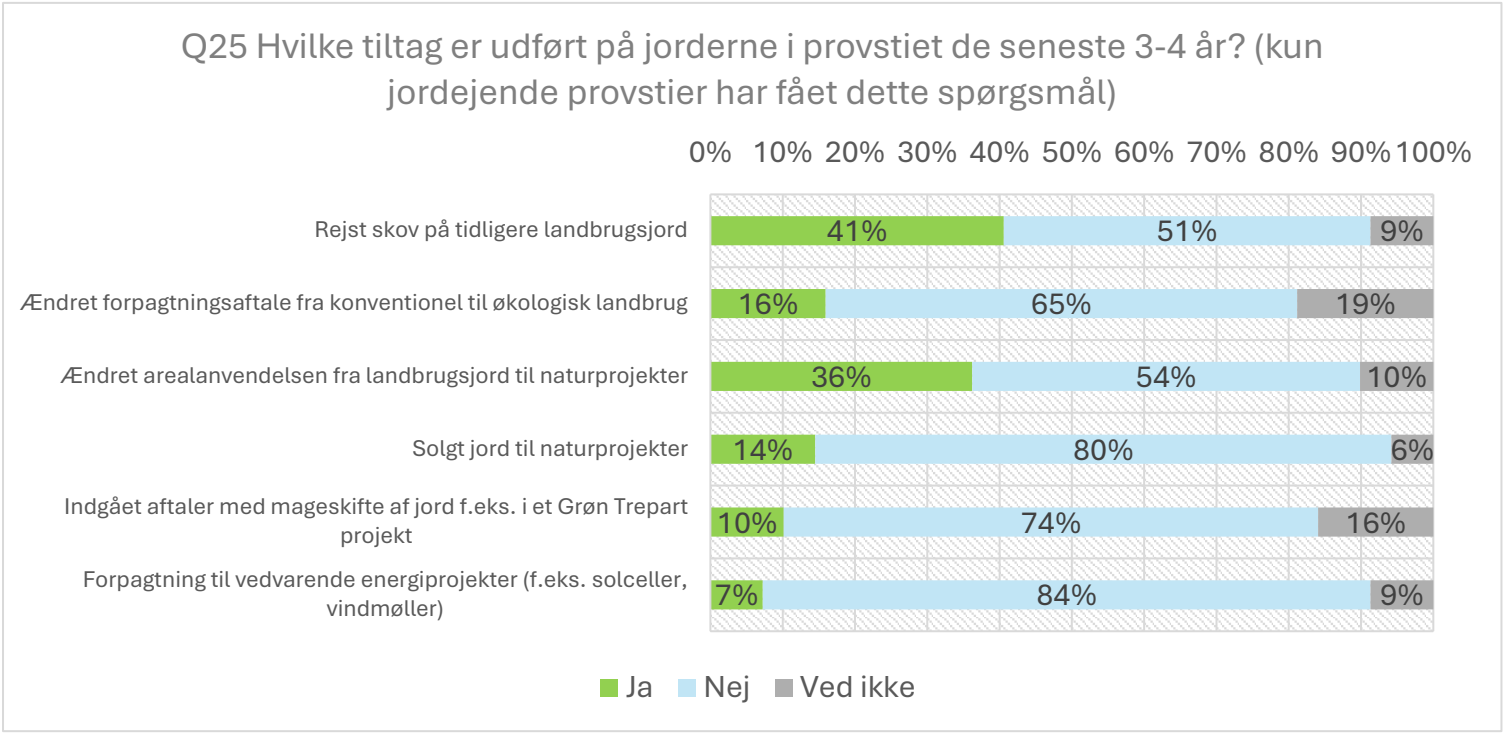
Bæredygtig bygningsforvaltning

Til spørgsmålet om hvorvidt provstiet har en plan for vedligehold af bygninger svarer 63 % af respondenterne, at der ikke er en plan, 35 % har en plan og de resterende 2 % svarer, at de ikke ved det.

Omlægning af jorderne

Til spørgsmålet om hvilke tiltag, der er udført på jorderne i provstiet de seneste 3-4 år, er det kun de jordejende provstier, som i alt tæller 69 provstier, der er blevet adspurgt.
Som vist i diagrammet nedenfor, er skovrejsning på tidligere landbrugsjord det tiltag, som de fleste provstier har udført (41 %). Derefter kommer ændret arealanvendelse fra landbrugsjord til naturprojekter (36 %).

Ved spørgsmålet om hvad der kunne hjælpe omlægningen af landbrugsjord til natur, skov eller anden mere klimavenlig drift svarer de jordejende provstier at kompensationsmuligheder for tabt forpagtningsindtægt vil kunne understøtte en omlægning. Desuden er manglende overblik over lovgivning og manglende forståelse for økonomien i omlægning af folkekirkens jorder også en udfordring.

Diagrammet viser den procentvise fordeling over tiltag udført på jorderne i provstiet de seneste 3-4 år.

Tak til de deltagende provstier

Endnu en gang vil sekretariatet i Folkekirkens Grønne Omstilling gerne takke til alle de provstier der deltog i undersøgelsen. Har I spørgsmål eller kommentarer til undersøgelsen eller dens resultater er i velkomne til at kontakte sekretariatet på FGO@km.dk eller på tlf. 54 85 02 11 (tast 3).

Resultaterne af undersøgelsen tydeliggør og understøtter de igangværende indsatsområder for Folkekirkens Grønne Omstilling. Undersøgelsen bekræfter, at nogle provstier er godt i gang med den grønne omstilling, at ikke to provstier er ens, men at alle har hver deres udfordringer, styrker og måder at drive provstierne på.

Med udgangspunkt i undersøgelsens resultater vil Folkekirkens Grønne Omstilling arbejde videre med:

- De økonomiske og lovmæssige rammebetingelser.
- Provstiernes strategiske og lokalt MR-understøttende arbejde med grøn omstilling, bygnings- og arealforvaltning.
- Formidling, vejledning og hjælp til alle ansatte og frivillige i folkekirken.